Biuletyn Europejski nr 8 (91)/2021*

Spis treści

Informacje 2

Nowe akty prawne Unii Europejskiej 4

Orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej 5

Cudzoziemcy 5

Komunikacja elektroniczna 7

Obywatelstwo Unii Europejskiej 8

Podatki 9

Rolnictwo i rybołówstwo 12

Swoboda przedsiębiorczości 14

Swoboda świadczenia usług 15

Transport 16

Zabezpieczenie społeczne 20

Zamówienia publiczne 20

Zdrowie publiczne 24

Orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka 25

Nowe pytania prejudycjalne sądów administracyjnych 28

* Biuletyn opracowywany przez Wydział VII Prawa Europejskiego w Biurze Orzecznictwa NSA stanowi informację o wybranych aktach prawnych Unii Europejskiej i orzeczeniach Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz aktach prawnych Rady Europy i orzeczeniach Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, mogących mieć znaczenie dla orzecznictwa sądów administracyjnych; jest dostępny w bazie CBOIS oraz na stronie http://www.nsa.gov.pl/biuletyn-europejski.php.

Informacje

▪ 1 sierpnia 2021 r. wszedł w życie Protokół 15 do Konwencji Europejskiej (EKPC). Ostatnim państwem Rady Europy, które ratyfikowało przedmiotowy protokół, były Włochy, które dniu 21 kwietnia br. złożyły dokument ratyfikacyjny Protokołu nr 15. Protokół został przyjęty przez Komitet Ministrów Rady Europy w Strasburgu 16 maja 2013 r., a następnie otwarty do podpisu 24 czerwca 2013 r. Polska ratyfikowała go w roku 2015. Obecnie Protokół jest ratyfikowany przez wszystkie 47 państw RE.

Wejście w życie Protokołu jest kolejnym etapem reformy strasburskiego systemu ochrony praw człowieka, która ma kluczowe znaczenie dla utrzymania jego efektywności. Protokół wprowadza do Konwencji wiele zmian, przede wszystkim skraca termin na złożenie skargi indywidualnej do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 6 do 4 miesięcy od podjęcia ostatecznej decyzji krajowej. Protokół wprowadza również dodatkowy akapit do preambuły, odnoszący się do marginesu oceny państwa, zasady subsydiarności i mechanizmu ochrony. Treść Protokołu nr 15 do Konwencji jest dostępna na stronie Trybunału: https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=basictexts&c.

▪ 7 sierpnia upłynął termin zaskarżenia przez polski rząd wyroku ETPC z 7 maja br. w sprawie *Xero Flor* (skarga nr 4907/18), w którym Trybunał ocenił wpływ nieprawidłowego powołania składu sędziowskiego polskiego Trybunału Konstytucyjnego na prawo do rzetelnego procesu i uznał, że fakt, że w Trybunale zasiadają osoby wybrane na stanowisko sędziego bez podstawy prawnej stanowi naruszenie prawa do rozpoznania sprawy przez sąd ustanowiony ustawą. Rząd mógł się odwołać od wyroku wydanego w składzie siedmiu sędziów do Wielkiej Izby. Nie zrobił tego, zatem wyrok się uprawomocnił.

▪ 11 sierpnia Komisja Europejska przyjęła – w ramach Partnerstwa Wschodniego – pakiet pomocy w celu udostępnienia bezpiecznych i skutecznych szczepionek przeciwko COVID-19. Pozwoli to na przyspieszenie kampanii szczepień w sześciu krajach Partnerstwa Wschodniego: Armenii, Azerbejdżanie, Białorusi, Gruzji, Mołdawii oraz Ukrainie.

▪ W połowie sierpnia w Europie obchodzono tzw. *Pride Week* – tydzień

tolerancji dla osób LGBT+. Tegoroczną „stolicą" wydarzenia była duńska Kopenhaga.

▪ 16 sierpnia 2021 r. rząd polski przekazał Komisji Europejskiej odpowiedź w związku z pismami dotyczącymi ostatnich orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości UE – postanowienia z dnia 14 sierpnia br. o zastosowaniu środka tymczasowego w sprawie C-204/21 R oraz wyroku z dnia 15 lipca br. w sprawie C-791/19, w którym to piśmie Komisarz zwrócił uwagę również na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 lipca br. w sprawie P 7/20 (Polska miała czas do 16 sierpnia br. na zastosowanie się do orzeczenia TSUE nakazującego zawieszenie działalności Izby Dyscyplinarnej, w przeciwnym razie KE zapowiadała procedurę naruszeniową i wnioskowanie do TSUE o nałożenie kar finansowych). W piśmie-odpowiedzi zapowiedziano kontynuację reform wymiaru sprawiedliwości, jak również poinformowano o planach likwidacji Izby Dyscyplinarnej SN w obecnej postaci. Do 16 sierpnia br. decyzja w sprawie Izby Dyscyplinarnej jednak nie zapadła.

▪ W sierpniu w Białorusi przypadła rocznica oporu obywatelskiego, jako pozostałość po protestach z powodu sfałszowanych wyborów prezydenckich (9 sierpnia 2020 r.). Wyników wyborów nie uznały UE, RE, OBWE oraz USA. Unia Europejska dodatkowo wprowadziła sankcje wobec reżimu (zaostrzone po przechwyceniu samolotu linii *Ryanair* w Mińsku). Rada Praw Człowieka ONZ powołała mechanizm międzynarodowy służący dochodzeniu odpowiedzialności za naruszenia praw człowieka na Białorusi. Mimo to Aleksandr Łukaszenko utrzymuje się u władzy przy poparciu Rosji i za pomocą stosowania surowych represji wobec Białorusinów (pokojowych demonstrantów, studentów, wykładowców, dziennikarzy, działaczy polonijnych etc.). Trwają pokazowe procesy. Zamknięto wolne media i zakazano działalności organizacjom pozarządowym, tysiące ludzi zostało aresztowanych i torturowanych, dziesiątki zaginęło lub zostało zabitych. Białoruś zawiesiła swój udział w unijnej inicjatywie Partnerstwa Wschodniego (choć przyjęła zatwierdzone w Unii szczepionki od KE) oraz odwołała przedstawiciela przy UE. Narosło też napięcie dyplomatyczne na linii Mińsk–Warszawa. Aleksandr Łukaszenka oskarża Zachód, w tym Polskę, o wojnę hybrydową oraz „dążenie do III wojny światowej". W reakcji na zaostrzenie sankcji zerwał porozumienie z UE i readmisji nielegalnych migrantów – wskutk czego tamtejsze służby graniczne przepuszczają przez granicę polską

i, w szczególności, litewską niespotykane dotąd liczby (tysiące) takich osób. Rząd Łotwy wprowadził stan wyjątkowy na granicy z Białorusią w celu powstrzymania napływu nielegalnych imigrantów.

Sytuacja pogorszyła się po upadku prozachodniego rządu w Afganistanie pod wpływem ofensywy talibów. Polska Straż Graniczna nie chce ich wpuścić rosnącej liczby uchodźców na teren UE, a białoruskie służby nie dopuszczają do wycofania się w głąb ich kraju.

W myśl oficjalnego stanowiska KE – sytuacja na granicy polsko-białoruskiej nie jest kwestią migracji, ale elementem agresji na Polskę, Litwę i Łotwę w celu destabilizacji UE.

Z kolei ETPC w dniu 25 sierpnia zarządził środek tymczasowy wobec grupy Afgańczyków przebywających na granicy w Unsarzu Górnym (w obozie znajdują się 32 osoby, w tym pięć kobiet). Zobowiązał on w nim polskie (podobnie jak i łotewskie) władze do zapewnienia im m.in. żywności, odzieży, wody i opieki medycznej. Trybunał wskazał przy tym, że środek ten nie powinien być rozumiany jako wymaganie, aby Polska lub Łotwa wpuściły migrantów na swe terytoria. Środki tymczasowe mają obowiązywać przez okres trzech tygodni do 15 września 2021 r. włącznie.

Nowe akty prawne UE

[*) Podane informacje stanowią wybór nowych aktów prawnych UE we wskazanym miesiącu]

- Decyzje wykonawcze Komisji z dnia 19 sierpnia 2021 r.: nr 2021/1380, nr 2021/1381 oraz nr 2021/1382 ustanawiające równoważność, w celu ułatwienia korzystania z prawa do swobodnego przemieszczania się w Unii, zaświadczeń COVID-19 wydawanych przez Ukrainę, Macedonię Północną i Turcję z zaświadczeniami wydawanymi zgodnie z rozporządzeniem nr 2021/953 (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz.Urz. z 20.8.2021 r., L 297, s. 35–37, 38–40 i 41–43).

Orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej*

[*)W przypadku wyroków TSUE publikowane fragmenty stanowią wybrane cytaty lub tezy]

Cudzoziemcy

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 9 września 2021 r. w sprawie C-18/20, XY

Odesłanie prejudycjalne – Kontrole graniczne, azyl i imigracja – Polityka azylowa – Wspólne procedury udzielania i cofania ochrony międzynarodowej – Dyrektywa 2013/32/UE – Artykuł 40 – Kolejny wniosek – Nowe elementy lub ustalenia – Pojęcie – Okoliczności istniejące już przed ostatecznym zakończeniem postępowania mającego za przedmiot wcześniejszy wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej – Zasada powagi rzeczy osądzonej – Wina wnioskodawcy

*) Artykuł 40 ust. 2 i 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej należy interpretować w ten sposób, że pojęcie „nowych elementów lub ustaleń", które „zaistniały lub zostały przedstawione przez wnioskodawcę" w rozumieniu tego przepisu, obejmuje elementy lub ustalenia, które wystąpiły po ostatecznym zakończeniu postępowania, którego przedmiotem był wcześniejszy wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, a także elementy lub ustalenia, które istniały już przed zakończeniem postępowania, lecz wnioskodawca na nie się nie powołał.

*) Artykuł 40 ust. 3 dyrektywy 2013/32 należy interpretować w ten sposób, że rozpatrzenie co do istoty kolejnego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej może zostać przeprowadzone w ramach wznowienia postępowania, którego przedmiotem był pierwszy wniosek, o ile przepisy mające zastosowanie do wznowienia postępowania są zgodne z rozdziałem II dyrektywy 2013/32, a złożenie tego wniosku nie jest uzależnione od przestrzegania terminów zawitych.

*) Artykuł 40 ust. 4 dyrektywy 2013/32 należy interpretować w ten sposób, że nie pozwala on państwu członkowskiemu, które nie przyjęło szczególnych aktów

dokonujących transpozycji tego przepisu, odmówić na podstawie ogólnych przepisów krajowego postępowania administracyjnego zbadania co do istoty kolejnego wniosku, jeżeli nowe elementy lub ustalenia powołane na poparcie tego wniosku istniały w trakcie postępowania, którego przedmiotem był wcześniejszy wniosek, i z winy leżącej po stronie wnioskodawcy nie zostały przedstawione w ramach tego postępowania.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 9 września 2021 r. w sprawie C-768/19, Bundesrepublik Deutschland przeciwko SE

Odesłanie prejudycjalne – Wspólna polityka w dziedzinie azylu i ochrony uzupełniającej – Dyrektywa 2011/95/UE – Artykuł 2 lit. j) tiret trzecie – Pojęcie „członka rodziny” – Osoba dorosła wnioskująca o ochronę międzynarodową z powodu więzi rodzinnej z małoletnim, który uzyskał już ochronę uzupełniającą – Data właściwa dla oceny statusu „małoletniego”

*) Artykuł 2 lit. j) tiret trzecie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako beneficjentów ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony należy interpretować w ten sposób, że w sytuacji gdy osoba ubiegająca się o azyl, która wjechała na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego, w którym przebywa jej małoletnie dziecko niepozostające w związku małżeńskim, zamierza wywodzić z uzyskanego przez to dziecko statusu ochrony uzupełniającej prawo do azylu na podstawie ustawodawstwa tego państwa członkowskiego, przyznającego takie prawo osobom objętym zakresem stosowania art. 2 lit. j) tiret trzecie dyrektywy 2011/95, datą właściwą dla dokonania oceny, czy beneficjent tej ochrony jest „małoletni” w rozumieniu tego przepisu, do celów rozstrzygnięcia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego przez tę osobę ubiegającą się o azyl jest data, w której ta ostatnia złożyła, w stosownym wypadku w sposób nieformalny, swój wniosek o udzielenie azylu.

*) Artykuł 2 lit. j) tiret trzecie dyrektywy 2011/95 w związku z art. 23 ust. 2 tej dyrektywy i art. 7 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, że pojęcie „członka rodziny” nie wymaga rzeczywistego podjęcia na nowo życia rodzinnego między rodzicem beneficjenta ochrony międzynarodowej a jego dzieckiem.

*) Artykuł 2 lit. j) tiret trzecie dyrektywy 2011/95 w związku z art. 23 ust. 2 tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że prawa, które członkowie rodziny beneficjenta ochrony uzupełniającej wywodzą z uzyskanego przez ich dziecko statusu ochrony uzupełniającej, w szczególności prawo do świadczeń, o których mowa w art. 24–35 tej dyrektywy, pozostają w mocy po osiągnięciu przez tego beneficjenta pełnoletniości, przez okres ważności dokumentu pobytowego wydanego owym członkom rodziny zgodnie z art. 24 ust. 2 tej dyrektywy.

Komunikacja elektroniczna

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 2 września 2021 r. w sprawie C-854/19, Vodafone GmbH przeciwko Bundesrepublik Deutschland

Odesłanie prejudycjalne – Łączność elektroniczna – Rozporządzenie (UE) 2015/2120 – Artykuł 3 – Dostęp do otwartego Internetu – Artykuł 3 ust. 1 – Prawa użytkowników końcowych – Artykuł 3 ust. 2 – Zakaz stosowania postanowień umownych i praktyk handlowych ograniczających korzystanie przez użytkowników końcowych z ich praw – Artykuł 3 ust. 3 – Obowiązek równego i niedyskryminacyjnego traktowania transmisji danych – Możliwość zastosowania odpowiednich środków zarządzania transmisją danych – Dodatkowa opcja taryfowa zwana „stawką zerową” – Wykluczenie „stawki zerowej” w przypadku roamingu

*) Artykuł 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiającego środki dotyczące dostępu do otwartego Internetu oraz zmieniającego dyrektywę 2002/22/WE w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników, a także rozporządzenie

(UE) nr 531/2012 w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii należy interpretować w ten sposób, że ograniczenie korzystania z roamingu ze względu na aktywację opcji taryfowej zwanej „stawką zerową" jest niezgodne z obowiązkami wynikającymi z art. 3 ust. 3 tego rozporządzenia.

Obywatelstwo Unii Europejskiej

Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 2 września 2021 r. w sprawie C-930/19, X przeciwko État belge

Odesłanie prejudycjalne – Dyrektywa 2004/38/WE – Artykuł 13 ust. 2 – Prawo pobytu członków rodziny obywatela Unii – Małżeństwo zawarte pomiędzy obywatelem Unii Europejskiej i obywatelem państwa trzeciego – Zachowanie, w przypadku rozwodu, prawa pobytu przez obywatela państwa trzeciego będącego ofiarą aktów przemocy domowej ze strony współmałżonka – Obowiązek wykazania istnienia wystarczających środków – Brak takiego obowiązku w dyrektywie 2003/86/WE – Ważność – Karta praw podstawowych Unii Europejskiej – Artykuły 20 i 21 – Równość traktowania – Różnica w traktowaniu w zależności od tego, czy członek rodziny rozdzielonej jest obywatelem Unii czy obywatelem państwa trzeciego – Brak porównywalności sytuacji

*) Analiza pytania prejudycjalnego zadanego przez sąd odsyłający nie wykazała niczego, co mogłoby podważyć ważność art. 13 ust. 2 dyrektywy 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, zmieniającej rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylającej dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG w świetle postanowień art. 20 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.

Podatki

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 9 września 2021 r. w sprawie C-855/19, G. sp. z o.o. przeciwko Dyrektorowi Izby Administracji Skarbowej w Bydgoszczy

Odesłanie prejudycjalne – Podatek od wartości dodanej (VAT) – Dyrektywa 2006/112/WE – Artykuł 69 – Wymagalność VAT – Wewnątrzwspólnotowe nabycie paliw silnikowych – Obowiązek wcześniejszej zapłaty VAT – Artykuł 206 – Pojęcie „zaliczek” – Artykuł 273 – Prawidłowy pobór VAT i zwalczanie oszustw – Zakres swobody państw członkowskich

*) Artykuły 69, 206 i 273 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej, zmienionej dyrektywą Rady 2010/45/UE z dnia 13 lipca 2010 r., należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie przepisowi prawa krajowego, który ustanawia obowiązek zapłaty podatku od wartości dodanej (VAT) od wewnątrzwspólnotowego nabycia paliw, zanim podatek ten stanie się wymagalny w rozumieniu tego art. 69.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 9 września 2021 r. w sprawie C-449/20, Real Vida Seguros SA przeciwko Autoridade Tributária e Aduaneira

Odesłanie prejudycjalne – Podatki – Artykuł 63 TFUE – Swobodny przepływ kapitału – Podatek dochodowy – Dywidendy związane z akcjami notowanymi – Korzyść podatkowa zastrzeżona dla dywidend związanych z akcjami notowanymi na krajowym rynku giełdowym – Odmienne traktowanie – Obiektywne kryterium zróżnicowania – Ograniczenie – Artykuł 65 TFUE – Obiektywnie porównywalne sytuacje – Względy uzasadniające – Cel o charakterze czysto ekonomicznym

*) Artykuły 63 i 65 TFUE należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie praktyce podatkowej państwa członkowskiego polegającej na tym, że dywidendy związane z akcjami notowanymi na rynku giełdowym tego państwa członkowskiego zalicza się – do celów ustalenia podstawy podatku od dochodów podatnika – jedynie w 50% ich

wysokości, podczas gdy dywidendy związane z akcjami notowanymi na rynkach giełdowych pozostałych państw członkowskich uwzględnia się w całości.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 9 września 2021 r. w sprawie C-406/20, Phantasialand przeciwko Finanzamt Brühl

Odesłanie prejudycjalne – Podatki – Podatek od wartości dodanej (VAT) – Dyrektywa 2006/112/WE – Artykuł 98 – Uprawnienie państw członkowskich do zastosowania obniżonej stawki VAT do niektórych dostaw towarów i świadczeń usług – Załącznik III pkt 7 – Wstęp do wesołych miasteczek, parków rozrywki i na targi – Zasada neutralności podatkowej – Świadczenia wykonywane przez przedsiębiorstwa z branży wesołych miasteczek i parków rozrywki w formie stacjonarnej oraz przez przedsiębiorstwa z branży wesołych miasteczek i parków rozrywki w formie niestacjonarnej – Porównywalność – Kontekst – Punkt widzenia przeciętnego konsumenta – Opinia biegłego

*) Artykuł 98 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w związku z pkt 7 załącznika III do tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie przepisom krajowym, na mocy których, po pierwsze, świadczenia wykonywane przez przedsiębiorstwa z branży wesołych miasteczek i parków rozrywki w formie niestacjonarnej i po drugie, świadczenia wykonywane przez przedsiębiorstwa z branży wesołych miasteczek i parków rozrywki w formie stacjonarnej w postaci parku rozrywki podlegają dwóm odrębnym stawkom podatku od wartości dodanej, obniżonej i podstawowej, pod warunkiem przestrzegania zasady neutralności podatkowej. Prawo Unii nie stoi na przeszkodzie temu, by sąd odsyłający, w sytuacji gdy napotka szczególne trudności przy weryfikacji przestrzegania zasady neutralności podatkowej, zwrócił się, na warunkach przewidzianych w prawie krajowym, o sporządzenie opinii w celu wyjaśnienia jego wyroku.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 9 września 2021 r. w sprawie C-294/20, GE Auto Service Leasing GmbH przeciwko Tribunal Económico Administrativo Central

Odesłanie prejudycjalne – Harmonizacja ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do podatków obrotowych – Ósma dyrektywa 79/1072/EWG – Artykuły 3, 6 i 7 – Warunki zwrotu podatku od wartości dodanej (VAT) – Podatnicy niemający siedziby na terytorium danego kraju – Odmowa zwrotu zapłaconego VAT – Dokumenty uzasadniające prawo do zwrotu – Brak przedstawienia dokumentów potwierdzających w wyznaczonym terminie

*) Przepisy ósmej dyrektywy Rady 79/1072/EWG z dnia 6 grudnia 1979 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – warunki zwrotu podatku od wartości dodanej podatnikom niemającym siedziby na terytorium kraju oraz zasady prawa Unii, a w szczególności zasadę neutralności podatkowej należy interpretować w ten sposób, że nie sprzeciwiają się one temu, aby wniosek o zwrot VAT został oddalony, w sytuacji gdy podatnik nie przedstawił właściwemu organowi podatkowemu w wyznaczonym terminie, i to na jego wniosek, wszystkich wymaganych dokumentów i informacji w celu udowodnienia swego prawa do zwrotu VAT, niezależnie od okoliczności, że podatnik ten przedstawił z własnej inicjatywy wszystkie te dokumenty i informacje w ramach postępowania odwoławczego lub postepowania sądowego w przedmiocie decyzji odmawiającej przyznania prawa do zwrotu takiego podatku, o ile zapewnione jest poszanowanie zasad równoważności i skuteczności, czego zweryfikowanie należy do sądu odsyłającego.

*) Prawo Unii należy interpretować w ten sposób, że okoliczność, iż podatnik domagający się zwrotu podatku od wartości dodanej (VAT) nie przedstawia w toku postępowania administracyjnego żądanych przez organ podatkowy dokumentów, lecz czyni to z własnej inicjatywy w toku późniejszych postępowań, nie stanowi nadużycia prawa.

Rolnictwo i rybołówstwo

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 2 września 2021 r. w sprawie C-579/19, Food Standards Agency

Odesłanie prejudycjalne – Ochrona zdrowia – Rozporządzenie (WE) nr 854/2004 – Artykuł 5 pkt 2 – Rozporządzenie (WE) nr 882/2004 – Artykuł 54 ust. 3 – Przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego – Badanie poubojowe tusz i towarzyszących im podrobów – Urzędowy lekarz weterynarii – Znaki jakości zdrowotnej – Odmowa – Mięso określone jako niezdatne do spożycia przez ludzi – Prawo do wniesienia skargi na decyzję urzędowego lekarza weterynarii – Skuteczna ochrona sądowa – Artykuł 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej

*) Rozporządzenie (WE) nr 854/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiające szczególne przepisy dotyczące organizacji urzędowych kontroli w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi, zmienione rozporządzeniem (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r., i rozporządzenie nr 882/2004 należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, zgodnie z którym w sytuacji, gdy urzędowy lekarz weterynarii odmawia naniesienia znaku jakości zdrowotnej na tuszy, a właściciel tej tuszy nie zgadza się z tą decyzją, urzędowy lekarz weterynarii jest zobowiązany wnieść sprawę do sądu, tak aby ów sąd orzekł co do istoty i na podstawie powołanych przez każdą ze stron dowodów w postaci opinii biegłych, czy rzeczona tusza spełnia wymogi w zakresie bezpieczeństwa żywności, bez możliwości formalnego stwierdzenia nieważności decyzji urzędowego lekarza weterynarii lub nakazania uchylenia skutków tych decyzji.

*) Artykuł 54 rozporządzenia nr 882/2004 w związku z motywem 43 tego rozporządzenia i w świetle art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, zgodnie z którym decyzja urzędowego lekarza weterynarii wydana na podstawie art. 5 ust. 2 rozporządzenia nr 854/2004, zmienionego rozporządzeniem nr 882/2004, o nienaniesieniu znaku jakości zdrowotnej na tuszy podlega jedynie ograniczonej

kontroli sądowej, w ramach której sąd, do którego wniesiono sprawę, może stwierdzić nieważność takiej decyzji z każdego powodu, który czyni ją niezgodną z prawem, w tym w przypadku, gdy urzędowy lekarz weterynarii działał w celu innym niż ten, dla którego przyznano mu jego uprawnienia, gdy nie zastosował właściwych kryteriów prawnych lub gdy jego decyzja jest bezpodstawna lub niepoparta wystarczającymi dowodami.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 9 września 2021 r. w sprawie C-783/19, Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne przeciwko GB

Odesłanie prejudycjalne – Rolnictwo – Rejestr chronionych nazw pochodzenia i chronionych oznaczeń geograficznych – Charakter jednolity i wyczerpujący – Rozporządzenie (UE) nr 1308/2013 – Artykuł 103 ust. 2 lit. a) ppkt (ii) – Artykuł 103 ust. 2 lit. b) – Przywołanie – Chroniona nazwa pochodzenia (ChNP) „Champagne” – Usługi – Porównywalność produktów – Wykorzystywanie nazwy handlowej „Champanillo”

*) Artykuł 103 ust. 2 lit. b) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 należy interpretować w ten sposób, że chroni on chronione nazwy pochodzenia (ChNP) przed działaniami odnoszącymi się zarówno do towarów, jak i do usług.

*) Artykuł 103 ust. 2 lit. b) rozporządzenia nr 1308/2013 należy interpretować w ten sposób, że „przywołanie”, o którym mowa w tym przepisie, po pierwsze, nie wymaga jako wstępnej przesłanki, żeby produkt objęty ChNP i towar lub usługa objęte spornym oznaczeniem były identyczne lub podobne, a po drugie, zostaje wykazane, jeżeli używanie nazwy stwarza w odczuciu przeciętnego konsumenta europejskiego, właściwie poinformowanego i dostatecznie uważnego i rozsądnego, wystarczająco bezpośredni i jednoznaczny związek między tą nazwą a ChNP. Istnienie takiego związku może wynikać z kilku elementów, w szczególności z częściowego włączenia chronionej nazwy, pokrewieństwa fonetycznego i wizualnego między tymi dwiema nazwami i wynikającego z niego podobieństwa, oraz – nawet w braku tych elementów – z bliskości konceptualnej

między ChNP a daną nazwą lub też z podobieństwa między produktami oznaczonymi tą samą ChNP a produktami lub usługami objętymi tą samą nazwą.

*) Artykuł 103 ust. 2 lit. b) rozporządzenia nr 1308/2013 należy interpretować w ten sposób, że „przywołanie", o którym mowa w tym przepisie, nie jest uzależnione od stwierdzenia istnienia czynu nieuczciwej konkurencji, ponieważ przepis ten ustanawia szczególną i swoistą ochronę, która ma zastosowanie niezależnie od przepisów prawa krajowego dotyczących nieuczciwej konkurencji.

Swoboda przedsiębiorczości

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 9 września 2021 r. w sprawie C-546/18, FN, GM, Adler Real Estate AG, HL, Petrus Advisers LLP przeciwko Übernahmekommission

Odesłanie prejudycjalne – Prawo spółek – Publiczne oferty przejęcia – Dyrektywa 2004/25/WE – Artykuł 5 – Obowiązek złożenia oferty – Artykuł 4 – Organ nadzoru – Prawomocna decyzja stwierdzająca naruszenie obowiązku złożenia publicznej oferty przejęcia – Moc wiążąca tej decyzji w ramach późniejszego postępowania karno-administracyjnego wszczętego przez ten organ – Zasada skuteczności prawa Unii – Ogólne zasady prawa Unii – Prawo do obrony – Karta praw podstawowych Unii Europejskiej – Artykuły 47 i 48 – Prawo do milczenia – Domniemanie niewinności – Dostęp do niezawisłego i bezstronnego sądu

*) Artykuły 4 i 17 dyrektywy 2004/25/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie ofert przejęcia, zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r., rozpatrywane w świetle prawa do obrony zagwarantowanego w prawie Unii, a w szczególności prawa do bycia wysłuchanym, oraz art. 47 i 48 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie praktyce państwa członkowskiego, na mocy której prawomocna decyzja stwierdzająca naruszenie tej dyrektywy ma moc wiążącą w późniejszym postępowaniu zmierzającym do wymierzenia sankcji administracyjnej o charakterze karnym za

naruszenie przepisów wspomnianej dyrektywy, ponieważ zainteresowane strony w tym postępowaniu nie mogły – w toku wcześniejszego postępowania, w którym stwierdzono popełnienie tego naruszenia – wykonać w pełni prawa do obrony, w szczególności prawa do bycia wysłuchanym, ani powołać się na prawo do milczenia, ani skorzystać z domniemania niewinności w odniesieniu do okoliczności faktycznych podniesionych następnie na poparcie oskarżenia, lub nie mogą skorzystać z prawa do skutecznego środka prawnego przeciwko takiej decyzji przed sądem właściwym do rozstrzygnięcia sprawy zarówno pod względem faktycznym, jak i prawnym.

Swoboda świadczenia usług

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 2 września 2021 r. przeciwko Agenzia delle Dogane e dei Monopoli, Ministero dell'Economia e delle Finanze

Odesłanie prejudycjalne – Artykuły 49 i 56 TFUE – Swoboda świadczenia usług – Ograniczenia – Dyrektywa 2014/23/UE – Postępowania w sprawie udzielania koncesji – Artykuł 43 – Istotne zmiany – Loterie z wykorzystaniem kart do zdrapywania – Uregulowanie krajowe przewidujące odnowienie koncesji bez przeprowadzania nowego postępowania przetargowego – Dyrektywa 89/665/EWG – Artykuł 1 ust. 3 – Interes prawny

*) Prawo Unii, a w szczególności art. 43 ust. 1 lit. a) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji, należy interpretować w ten sposób, że nie sprzeciwia się ono uregulowaniu krajowemu nakładającemu obowiązek odnowienia umowy koncesyjnej bez przeprowadzenia nowego postępowania w sprawie udzielenia koncesji na warunkach, na jakich została ona udzielona jedynemu koncesjonariuszowi, podczas gdy właściwe prawo krajowe przewidywało, że taka koncesja powinna co do zasady zostać przyznana kilku, maksymalnie czterem, podmiotom gospodarczym, w sytuacji gdy owo uregulowanie krajowe stanowi wykonanie klauzuli zawartej w pierwotnej umowie koncesyjnej przewidującej takie odnowienie.

*) Prawo Unii, a w szczególności art. 43 ust. 1 lit. e) dyrektywy 2014/23, należy interpretować w ten sposób, że nie sprzeciwia się ono uregulowaniu krajowemu, które przewiduje, z jednej strony, że decyzja o odnowieniu koncesji zapadnie na dwa lata przed jej wygaśnięciem, oraz z drugiej strony, zmianę warunków płatności opłaty koncesyjnej należnej od koncesjonariusza, które zostały zawarte w pierwotnej umowie koncesyjnej, tak aby zagwarantować państwu nowe i większe dochody budżetowe, jeżeli zmiana ta nie jest istotna w rozumieniu art. 43 ust. 4 tej dyrektywy.

*) Artykuł 43 ust. 4 dyrektywy 2014/23 i art. 1 ust. 3 dyrektywy Rady 89/665/EWG z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do stosowania procedur odwoławczych w zakresie udzielania zamówień publicznych na dostawy i roboty budowlane, zmienionej dyrektywą 2014/23, należy interpretować w ten sposób, że podmiot gospodarczy może wnieść środek zaskarżenia na decyzję o odnowieniu koncesji z tego powodu, że warunki wykonania pierwotnej umowy koncesyjnej zostały istotnie zmienione, podczas gdy nie brał on udziału w pierwotnym postępowaniu w sprawie udzielenia tej koncesji, o ile w chwili, gdy ma nastąpić odnowienie koncesji, wykaże on interes w uzyskaniu tej koncesji.

Transport

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 2 września 2021 r. w sprawie C-570/19, Irish Ferries Ltd przeciwko National Transport Authority

Odesłanie prejudycjalne – Transport morski – Prawa pasażerów podróżujących drogą morską i wodną śródlądową – Rozporządzenie (UE) nr 1177/2010 – Artykuły 18, 19, art. 20 ust. 4 oraz art. 24 i 25 – Odwołanie usług przewozu pasażerskiego – Opóźnienie w dostawie statku przewoźnikowi – Poinformowanie o odwołaniu przed pierwotnie przewidzianą datą wypłynięcia – Konsekwencje – Prawo do podróży zmienioną trasą – Sposoby – Uwzględnienie dodatkowych kosztów – Prawo do odszkodowania – Obliczanie – Pojęcie „ceny biletu” – Organ krajowy odpowiedzialny za egzekwowanie przepisów rozporządzenia nr 1177/2010

– Kompetencja – Pojęcie skargi – Ocena ważności – Artykuły 16, 17, 20 i 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej – Zasady proporcjonalności, pewności prawa i równego traktowania

*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1177/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. o prawach pasażerów podróżujących drogą morską i drogą wodną śródlądową oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 należy interpretować w ten sposób, że ma ono zastosowanie, w przypadku gdy przewoźnik odwołuje usługę przewozu pasażerskiego z kilkutygodniowym wyprzedzeniem przed pierwotnie planowanym wypłynięciem, ponieważ dostawa statku przeznaczonego do świadczenia rzeczonej usługi uległa opóźnieniu, a statku tego nie można było zastąpić innym.

*) Artykuł 18 rozporządzenia nr 1177/2010 należy interpretować w ten sposób, że w przypadku gdy usługa przewozu pasażerskiego zostaje odwołana i nie istnieje żadna alternatywna usługa przewozu na tym samym połączeniu, przewoźnik jest zobowiązany zaproponować pasażerowi, z tytułu przewidzianego w tym przepisie prawa tego pasażera do podróży zmienioną trasą do miejsca docelowego w porównywalnych warunkach, w najwcześniejszym możliwym terminie, alternatywną usługę przewozu na innej trasie niż ta, której dotyczy odwołana usługa, lub usługę przewozu morskiego w połączeniu z innymi środkami transportu, takimi jak transport drogowy lub kolejowy, oraz jest on zobowiązany do pokrycia ewentualnych dodatkowych kosztów poniesionych przez pasażera w związku z taką zmianą trasy do miejsca docelowego.

*) Artykuły 18 i 19 rozporządzenia nr 1177/2010 należy interpretować w ten sposób, że w przypadku gdy przewoźnik odwołuje usługę przewozu pasażerskiego z kilkutygodniowym wyprzedzeniem przed pierwotnie planowanym wypłynięciem, pasażerowi przysługuje prawo do odszkodowania na podstawie art. 19 tego rozporządzenia, gdy zgodnie z art. 18 wspomnianego rozporządzenia decyduje się na zmianę trasy podróży do miejsca docelowego w najwcześniejszym możliwym terminie lub na przesunięcie podróży na późniejszy termin oraz dotrze on do pierwotnie przewidzianego miejsca docelowego z opóźnieniem przekraczającym progi określone w art. 19 owego rozporządzenia. Natomiast, w przypadku gdy pasażer decyduje się na uzyskanie zwrotu ceny

biletu, nie przysługuje mu takie prawo do odszkodowania na podstawie tego artykułu.

*) Artykuł 19 rozporządzenia nr 1177/2010 należy interpretować w ten sposób, że pojęcie „ceny biletu” zawarte w tym przepisie obejmuje koszty związane z dodatkowymi świadczeniami opcjonalnymi wybranymi przez pasażera, takimi jak rezerwacja kabiny lub klatki dla psów, czy też dostęp do premium lounge.

*) Artykuł 20 ust. 4 rozporządzenia nr 1177/2010 należy interpretować w ten sposób, że opóźnienie w dostawie statku pasażerskiego, które doprowadziło do odwołania wszystkich rejsów, jakie powinien odbyć ten statek w ramach nowego połączenia morskiego, nie wchodzi w zakres pojęcia „nadzwyczajnych okoliczności” w rozumieniu tego przepisu.

*) Artykuł 24 rozporządzenia nr 1177/2010 należy interpretować w ten sposób, że nakłada on na pasażera, który domaga się uzyskania odszkodowania na podstawie art. 19 tego rozporządzenia, obowiązek złożenia do przewoźnika wniosku w formie skargi w terminie dwóch miesięcy od dnia, w którym wykonana została usługa przewozu lub w którym powinna była ona zostać wykonana.

*) Artykuł 25 rozporządzenia nr 1177/2010 należy interpretować w ten sposób, że do kompetencji organu krajowego odpowiedzialnego za egzekwowanie przepisów tego rozporządzenia, wyznaczonego przez państwo członkowskie, należą nie tylko usługi przewozu pasażerskiego z portu położonego na terytorium tego państwa członkowskiego, lecz również usługi przewozu pasażerskiego z portu położonego na terytorium innego państwa członkowskiego do portu znajdującego się na terytorium tego państwa członkowskiego, w przypadku usługi przewozu dotyczącej podróży w obie strony, która została w całości odwołana.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 9 września 2021 r. w sprawie C-906/19, FO

Odesłanie prejudycjalne – Transport drogowy – Harmonizacja niektórych przepisów socjalnych – Rozporządzenie (WE) nr 561/2006 – Artykuł 3 lit. a) –

Niestosowanie rozporządzenia do przewozu drogowego pojazdami używanymi do przewozu osób w ramach przewozów regularnych, których trasa nie przekracza 50 km – Pojazd przeznaczony do użytku mieszanego – Artykuł 19 ust. 2 – Kara ekstraterytorialna – Naruszenie stwierdzone na terytorium jednego państwa członkowskiego, popełnione na terytorium innego państwa członkowskiego – Zasada ustawowej określoności czynów zabronionych i kar – Rozporządzenie (WE) nr 3821/85 – Urządzenia rejestrujące stosowane w transporcie drogowym – Artykuł 15 ust. 2 – Obowiązek umieszczenia karty kierowcy – Artykuł 15 ust. 7 – Obowiązek okazania karty kierowcy na każde żądanie funkcjonariusza służb kontrolnych – Brak umieszczenia karty kierowcy w urządzeniu rejestrującym dotyczący kilku z 28 dni poprzedzających dzień kontroli

*) Artykuł 3 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego oraz zmieniającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 i (WE) 2135/98, jak również uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 3820/85 należy interpretować w ten sposób, że kierowca, który wykonuje przewóz drogowy objęty zakresem stosowania tego rozporządzenia, jest zobowiązany okazać na każde żądanie funkcjonariusza służb kontrolnych kartę kierowcy, wykresówki oraz wszelkie zapisy sporządzone w okresie obejmującym dzień kontroli oraz poprzednie 28 dni, zgodnie z art. 15 ust. 2, 3 i 7 rozporządzenia nr 3821/85 z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym, zmienionego rozporządzeniem nr 561/2006, nawet gdy w tym okresie ów kierowca wykonywał tym samym pojazdem także przewóz osób w ramach przewozów regularnych, których trasa nie przekracza 50 km.

*) Artykuł 19 ust. 2 rozporządzenia nr 561/2006 należy interpretować w ten sposób, iż stoi on na przeszkodzie temu, aby właściwe organy państwa członkowskiego mogły nałożyć na kierowcę pojazdu lub na przedsiębiorstwo transportowe karę za naruszenie rozporządzenia nr 3821/85, zmienionego rozporządzeniem nr 561/2006, które to naruszenie nie zostało jeszcze ukarane, popełnione na terytorium innego państwa członkowskiego lub państwa trzeciego, lecz stwierdzone na jego terytorium.

Zabezpieczenie społeczne

Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 2 września 2021 r. w sprawie C-350/20, O.D. i inni przeciwko Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS)

Odesłanie prejudycjalne – Dyrektywa 2011/98/UE – Prawa pracowników z państw trzecich posiadających jedno zezwolenie – Artykuł 12 – Prawo do równego traktowania – Zabezpieczenie społeczne – Rozporządzenie (WE) nr 883/2004 – Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego – Artykuł 3 – Świadczenia z tytułu macierzyństwa i ojcostwa – Świadczenia rodzinne – Uregulowanie państwa członkowskiego wykluczające korzystanie przez obywateli państw trzecich posiadających jedno zezwolenie z zasiłku z tytułu urodzenia dziecka i zasiłku macierzyńskiego

*) Artykuł 12 ust. 1 lit. e) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/98/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie procedury jednego wniosku o jedno zezwolenie dla obywateli państw trzecich na pobyt i pracę na terytorium państwa członkowskiego oraz w sprawie wspólnego zbioru praw dla pracowników z państw trzecich przebywających legalnie w państwie członkowskim należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu wykluczającemu przyznanie obywatelom państw trzecich, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. b) i c) tej dyrektywy, prawa do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka i zasiłku macierzyńskiego przewidzianych w tym uregulowaniu.

Zamówienia publiczne

Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 7 września 2021 r. w sprawie C-927/19, „Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras” UAB

Odesłanie prejudycjalne – Zamówienia publiczne – Dyrektywa 2014/24/UE – Artykuł 58 ust. 3 i 4 – Artykuł 60 ust. 3 i 4 – Załącznik XII – Przebieg postępowań o udzielenie zamówienia – Wybór uczestników – Kryteria

kwalifikacji – Środki dowodowe – Sytuacja ekonomiczna i finansowa wykonawców – Możliwość powołania się przez lidera tymczasowego stowarzyszenia przedsiębiorstw na dochody uzyskane z tytułu wcześniejszego zamówienia publicznego objętego tą samą dziedziną co zamówienie publiczne rozpatrywane w postępowaniu głównym również wtedy, gdy ów lider sam nie prowadził działalności objętej dziedziną, której dotyczy zamówienie rozpatrywane w postępowaniu głównym – Zdolności techniczne i zawodowe wykonawców – Wyczerpujący charakter środków dowodowych dopuszczonych przez dyrektywę – Artykuł 57 ust. 4 lit. h), a także art. 57 ust. 6 i 7 – Udzielanie zamówień publicznych na usługi – Fakultatywne podstawy wykluczenia z udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia – Wpisanie na wykaz wykonawców wykluczonych z udziału w postępowaniach o udzielenie zamówienia – Solidarność między członkami tymczasowego stowarzyszenia przedsiębiorstw – Indywidualny charakter sankcji – Artykuł 21 – Ochrona poufności informacji przekazanych instytucji zamawiającej przez wykonawcę – Dyrektywa (UE) 2016/943 – Artykuł 9 – Poufność – Ochrona tajemnic przedsiębiorstwa – Możliwość zastosowania do postępowań o udzielenie zamówienia – Dyrektywa 89/665/EWG – Artykuł 1 – Prawo do skutecznego środka prawnego

*) Artykuł 58 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającej dyrektywę 2004/18/WE, należy interpretować w ten sposób, że spoczywający na wykonawcach obowiązek wykazania, iż osiągają określony średni roczny obrót w obszarze działalności objętym danym zamówieniem publicznym, stanowi kryterium kwalifikacji odnoszące się do sytuacji ekonomicznej i finansowej tych wykonawców w rozumieniu ust. 3 tego przepisu.

*) Artykuł 58 ust. 3 w związku z art. 60 ust. 3 dyrektywy 2014/24 należy interpretować w ten sposób, że w przypadku gdy instytucja zamawiająca postawiła wymóg, stosownie do którego wykonawcy musieli osiągnąć określony minimalny obrót w obszarze objętym danym zamówieniem publicznym, wykonawca w celu udowodnienia swojej sytuacji ekonomicznej i finansowej może powoływać się na dochody uzyskane przez tymczasowe konsorcjum przedsiębiorstw, do którego należał, wyłącznie wtedy, gdy

w ramach konkretnego zamówienia publicznego miał on rzeczywisty wkład w działalność tego konsorcjum analogiczną do działalności stanowiącej przedmiot zamówienia publicznego, w odniesieniu do którego wykonawca ten zamierza udowodnić swoją sytuację ekonomiczną i finansową.

*) Artykuł 58 ust. 4 oraz art. 42 i 70 dyrektywy 2014/24 należy interpretować w ten sposób, że przepisy te mogą mieć jednoczesne zastosowanie do wymogu technicznego zawartego w ogłoszeniu o przetargu.

*) Artykuł 1 ust. 1 akapit czwarty, art. 1 ust. 3 i 5 oraz art. 2 ust. 1 lit. b) dyrektywy Rady 89/665/EWG z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do stosowania procedur odwoławczych w zakresie udzielania zamówień publicznych na dostawy i roboty budowlane, zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r., należy interpretować w ten sposób, że decyzja, w której instytucja zamawiająca odmawia przekazania danemu wykonawcy zawartych w zgłoszeniu lub w ofercie innego wykonawcy informacji uznanych za poufne, stanowi akt, który może być przedmiotem skargi, a jeżeli państwo członkowskie, na którego terytorium toczy się postępowanie o udzielenie danego zamówienia publicznego, przewidziało, że każda osoba, która zamierza zakwestionować decyzję podjętą przez instytucję zamawiającą, jest zobowiązana do wniesienia odwołania administracyjnego przed wniesieniem skargi do sądu, wspomniane państwo członkowskie może również przewidzieć, że wniesienie sądowego środka zaskarżenia od tej decyzji o odmowie dostępu musi być poprzedzone takim przedsądowym odwołaniem administracyjnym.

*) Artykuł 1 ust. 1 akapit czwarty oraz art. 1 ust. 3 i 5 dyrektywy 89/665, zmienionej dyrektywą 2014/23, a także art. 21 dyrektywy 2014/24 w związku z zasadą ogólną prawa Unii dotyczącą dobrej administracji, należy interpretować w ten sposób, że instytucja zamawiająca, do której wykonawca zwrócił się z wnioskiem o przekazanie uznanych za poufne informacji zawartych w ofercie konkurenta, któremu udzielono zamówienia, nie jest zobowiązana do przekazania tych informacji, jeżeli prowadziłoby to do naruszenia przepisów prawa Unii dotyczących ochrony informacji poufnych, nawet jeżeli wniosek wykonawcy został złożony w ramach

wniesionego przez niego odwołania dotyczącego zgodności z prawem oceny, jakiej instytucja zamawiająca dokonała w odniesieniu do oferty konkurenta. W przypadku gdy instytucja zamawiająca odmawia przekazania takich informacji – również wtedy, gdy czyni to, oddalając wniesione przez wykonawcę odwołanie administracyjne dotyczące zgodności z prawem oceny oferty danego konkurenta – jest ona zobowiązana do wyważenia prawa wnioskodawcy do dobrej administracji oraz prawa jego konkurenta do ochrony informacji poufnych w taki sposób, by jej decyzja odmowna lub oddalająca była uzasadniona, oraz by prawo do skutecznego środka prawnego, z którego korzysta odrzucony oferent, nie zostało pozbawione skuteczności (*effet utile*).

*) Artykuł 1 ust. 1 akapit czwarty oraz art. 1 ust. 3 i 5 dyrektywy 89/665, zmienionej dyrektywą 2014/23, a także art. 21 dyrektywy 2014/24, w związku z art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, że właściwy sąd krajowy rozpoznający skargę na decyzję instytucji zamawiającej, w której ta odmówiła przekazania wykonawcy uznanych za poufne informacji zawartych w dokumentacji przedłożonej przez konkurenta, któremu udzielono zamówienia, lub skargę na decyzję instytucji zamawiającej, w której ta oddaliła odwołanie administracyjne od takiej decyzji odmownej, jest zobowiązany do wyważenia prawa wnioskodawcy do skutecznego środka prawnego oraz prawa jego konkurenta do ochrony informacji poufnych i tajemnic przedsiębiorstwa. W tym celu sąd ten, który musi koniecznie dysponować wymaganymi informacjami, w tym informacjami poufnymi i tajemnicami przedsiębiorstwa, by móc orzec z pełną znajomością rzeczy w przedmiocie tego, czy wspomniane informacje mogą zostać przekazane, powinien dokonać analizy wszystkich istotnych okoliczności faktycznych i prawnych. Powinien on również mieć możliwość uchylenia decyzji odmownej lub decyzji oddalającej odwołanie administracyjne, jeżeli są one bezprawne, a w razie potrzeby – przekazania sprawy instytucji zamawiającej do ponownego rozpoznania, względnie możliwość samodzielnego wydania nowej decyzji, jeżeli prawo krajowe, któremu sąd ten podlega, mu na to zezwala.

*) Artykuł 57 ust. 4 dyrektywy 2014/24 należy interpretować w ten sposób, że sąd krajowy rozpoznający spór między instytucją zamawiającą a wykonawcą, któremu nie udzielono zamówienia, może odejść od dokonanej przez tę instytucję

oceny zgodności z prawem postępowania wykonawcy, któremu udzielono zamówienia, i w związku z tym w wydanym orzeczeniu wyciągnąć z tego wszelkie konieczne wnioski. Natomiast zgodnie z zasadą równoważności sąd taki może uwzględnić z urzędu zarzut dotyczący popełnionego przez instytucję zamawiającą błędu w ocenie jedynie wówczas, gdy pozwala na to prawo krajowe.

*) Artykuł 63 ust. 1 akapit drugi dyrektywy 2014/24 w związku z art. 57 ust. 4 i 6 tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, zgodnie z którym w przypadku gdy wykonawca będący członkiem grupy wykonawców był winny wprowadzenia w błąd przy dostarczaniu informacji, które były wymagane do weryfikacji tego, czy nie zachodzą podstawy wykluczenia grupy lub czy grupa ta spełnia kryteria kwalifikacji, o którym to wprowadzeniu w błąd jego partnerzy nie wiedzieli, środek w postaci wykluczenia z wszelkich postępowań o udzielenie zamówienia publicznego może zostać nałożony na wszystkich członków owej grupy.

Zdrowie publiczne

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 2 września 2021 r. w sprawie C-836/19, Toropet Ltd przeciwko Landkreis Greiz

Odesłanie prejudycjalne – Zdrowie publiczne – Przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi – Rozporządzenie (WE) nr 1069/2009 – Artykuł 9 lit. d) i art. 10 lit. a) i f) – Klasyfikacja towarów – Rozkład, zepsucie i obecność ciał obcych w materiale – Wpływ na klasyfikację początkową

*) Artykuł 7 ust. 1, art. 9 lit. h) oraz art. 10 lit. a) i f) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) w związku z art. 4 ust. 2 tego rozporządzenia należy interpretować w ten sposób, że produkty uboczne pochodzenia

zwierzęcego pierwotnie zaklasyfikowane jako materiał kategorii 3 w rozumieniu art. 10 lit. a) i f) tego rozporządzenia, zmienione w wyniku rozkładu lub zepsucia lub też zmieszane z ciałami obcymi, takimi jak kawałki tynku lub trociny, tak że wspomniany materiał nie nadaje się już do spożycia przez ludzi lub nie jest wolny od wszelkiego zagrożenia dla zdrowia ludzi lub zwierząt, nie odpowiadają poziomowi zagrożenia związanemu z tą klasyfikacją i w związku z tym muszą zostać przeklasyfikowane do niższej kategorii.

Orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka

[*) Podstawę opracowania not dotyczących orzeczeń ETPC stanowią noty informacyjne MSZ oraz informacje zawarte w bazie HUDOC]

Wyrok (Izba) z dnia 20 lipca 2021 r. w sprawie *Loquifer przeciwko Belgii* (skarga nr 79089/13)

Naruszenie art. 6 ust. 1 EKPC – prawo do rzetelnego procesu – prawo do rozstrzygnięcia sprawy przez „sąd/trybunał ustanowiony zgodnie z ustawą" – decyzja administracyjna w przedmiocie zawieszenia w pełnieniu obowiązków – brak skutecznego środka odwoławczego – ukryta kara dyscyplinarna

Sprawa dotyczyła sędzi, która w 2012 r. została powołana do Zgromadzenia Ogólnego Wysokiej Rady Sprawiedliwości (*Le Conseil Supériere de la Justice*, belgijskiego odpowiednika Krajowej Rady Sądownictwa; dalej: WRS). Następnie WRS zawiesił ją w obowiązkach na okres 6 miesięcy, który potem przedłużano (łącznie od maja 2013 r. do marca 2015 r.) z powodu toczącego się postępowania karnego (zarzut fałszerstwa i posługiwania się podrobionymi dokumentami). Zgromadzenie Ogólne uznało, że chociaż skarżącej przysługuje domniemanie niewinności, to sam akt oskarżenia oznacza, że istnieją poważne dowody przeciwko niej. Ze względu na jej pozycję jako członka Prezydium i przewodniczącej francuskojęzycznego Komitetu Nominacji i Mianowania takie oskarżenie samo w sobie było szkodliwe dla wizerunku i wiarygodności WRS, a w szczególności Komitetu. Zawieszenie prewencyjne było więc środkiem porządkowym, który miał na celu umożliwienie organowi czasowe usunięcie ze służby osoby, której obecność

mogła zaszkodzić interesom WRS i jej reputacji. Po wyroku uniewinniającym Sądu Apelacyjnego w Brukseli wydanym w 2015 r. WRS uznał w dniu 25 marca 2015 r., że kryteria przywrócenia skarżącej do pracy zostały spełnione. W dniu 30 marca 2015 r. skarżąca złożyła rezygnację ze wszystkich pełnionych funkcji w WRS. Skrytykowała postawę WRS wobec niej, którą uznała za niewłaściwą, ponieważ naruszyła jej honor. W tych okolicznościach uznała, że dalsze zasiadanie w WRS nie jest możliwe.

W skardze do ETPC skarżąca powołała się na art. 6 ust. 1 EKPC, zarzucając, w szczególności, że nie miała żadnego środka odwoławczego, za pomocą którego mogłaby zakwestionować decyzje WRS zawieszające ją w wykonywaniu obowiązków.

Trybunał podkreślił, że prawo dostępu do sądu nie ma charakteru absolutnego. Podlega ono ograniczeniom, o ile nie narusza to jego istoty, a ograniczenia są zgodne z art. 6 ust. 1 EKPC tylko wtedy, gdy służą realizacji uprawnionego celu i gdy istnieje rozsądna proporcja między zastosowanymi środkami a realizowanym celem.

Trybunał podkreślił również, że organ nie stanowi sądu, zatem WRS nie może być uznana za sąd w rozumieniu art. 6 ust. 1 Konwencji. Trybunał stwierdził, w szczególności, że rząd nie wskazał na istnienie żadnego środka odwoławczego umożliwiającego skarżącej skontrolowanie przez sądy decyzji zawieszającej ją w wykonywaniu obowiązków. Skarżąca została w ten sposób pozbawiona prawa dostępu do sądu w celu zakwestionowania środka zawieszającego ją w obowiązkach, gdyż sytuacja, w której prawo krajowe nie przewiduje zaskarżenia decyzji w przedmiocie zawieszenia w prawach członka organu stanowi naruszenie samej istoty prawa do sądu. Tym samym ETPC stwierdził, że naruszono art. 6 Konwencji.

Wyrok (Izba) z dnia 22 lipca 2021 r. w sprawie *Gumenyuk i inni przeciwko Ukrainie* (skarga nr 11423/19)

Naruszenie art. 6 ust. 1 EKPC – prawo do sądu – naruszenie art. 8 EKPC – prawo do ochrony życia prywatnego – niezależność sądownictwa – reforma sądownictwa na Ukrainie – ustawowe złożenie z urzędu sędziów Sądu Najwyższego – arbitralne zmiany w statusie sędziów wprowadzone na

mocy przepisów ustawowych bez możliwości kontroli przez niezawisły sąd

Sprawa dotyczyła sędziów Sądu Najwyższego Ukrainy (*Верховний Суд України*), którym z powodu reformy sądownictwa i zmian legislacyjnych, mających miejsce w 2016 r., uniemożliwiono sprawowanie funkcji bez możliwości odwołania się od decyzji.

W 2016 r. wprowadzono poprawki do Konstytucji Ukrainy dotyczące wymiaru sprawiedliwości, a także przyjęto nowe przepisy ustawowe, na podstawie których utworzono nowy Sąd Najwyższy (po reformie system sądowniczy Ukrainy składa się z trzech instancji). Sąd Najwyższy Ukrainy został zlikwidowany. Dotychczasowi sędziowie utracili swoje stanowiska, ale mogli stanąć do konkursu i ubiegać się o ponowne powołanie do nowego SN. Nowy Sąd Najwyższy rozpoczął funkcjonowanie w grudniu 2017 r., ale tylko jednemu ze skarżących udało się uzyskać powołanie zgodnie z nowymi zasadami. Mimo że Sąd Konstytucyjny Ukrainy (*Конституційний Суд України*) uznał, że reforma naruszała konstytucję, a skarżący powinni mieć możliwość kontynuowania pracy jako sędziowie nowego Sądu Najwyższego, nie zostali oni przywróceni do orzekania.

Skargę do Trybunału wniosło ośmiu sędziów dawnego SN, powołanych bezterminowo do orzekania w tymże sądzie w latach 1994–2008. Skarżący zarzucili, że zostali usunięci z pełnionych funkcji z naruszeniem gwarancji zawodu sędziego oraz sprzecznie z Konwencją. Ten stan rzeczy stanowił, ich zdaniem, naruszenie prawa do rzetelnego procesu (art. 6 ust. 1 Konwencji) oraz naruszenie ich prawa do poszanowania życia prywatnego (art. 8 Konwencji).

Trybunał zgodził się ze skarżącymi. Przypomniał szczególny status i rolę sądów w demokratycznym społeczeństwie, a także swą utrwaloną linię orzeczniczą w przedmiocie ochrony sędziów przed środkami wymierzonymi w ich status lub przebieg kariery, które mogłyby wpływać negatywnie na ich niezawisłość i niezależność (autonomię).

Wszyscy skarżący, z chwilą powołania na stanowiska sędziów Sądu Najwyższego, uzyskali prawo do sprawowania wskazanej funkcji do momentu przejścia w stan spoczynku, chyba że zaistniałyby okoliczności szczególne wskazane enumeratywnie w ukraińskiej konstytucji. Skarżący zostali jednak usunięci ze swych stanowisk w drodze nowo przyjętych przepisów ustawowych, które zostały

następnie uznane za niekonstytucyjne przez krajowy Sąd Konstytucyjny.

Trybunał podkreślił, że prawo dostępu do sądu, jako element gwarancji rzetelnego procesu, stanowi jedną z podstawowych gwarancji tego rodzaju, a skarżący, co do zasady, powinni byli mieć możliwość indywidualnego zaskarżenia decyzji o pozbawieniu ich stanowiska w sądzie krajowym, jednak takiej możliwości nie mieli.

Trybunał uznał, że uniemożliwienie wykonywania funkcji sędziów Sądu Najwyższego od grudnia 2017 r., pomimo korzystnego dla nich orzeczenia Sądu Konstytucyjnego, znacząco wpłynęło również na ich życie prywatne. Trybunał przypomniał, że gwarancje poszanowania życia prywatnego mają również zastosowanie do życia zawodowego danej osoby.

Zaistniała ingerencja nie była, zdaniem ETPC, zgodna z prawem w rozumieniu Konwencji, jako sprzeczna z zasadą nieusuwalności sędziów, która jest fundamentalna dla niezawisłości sędziowskiej i zaufania publicznego do sądownictwa. Tym samym Trybunał stwierdził, że naruszono art. 6 i art. 8 Konwencji.

Nowe pytania prejudycjalne sądów administracyjnych

Postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 27 lipca 2021 r., sygn. akt I FSK 892/18

„1. Czy unijne przepisy dotyczące opodatkowania VAT należy interpretować w ten sposób, że dopuszczalne jest stosowanie przepisu krajowego - takiego jak art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. 2021, poz. 685; dalej: u.p.t.u.) - wyłączającego opodatkowanie dostawy zorganizowanej części przedsiębiorstwa bez uzależnienia stosowania takiego wyłączenia od warunku, o którym mowa w art. 19 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.Urz. UE seria L z 2006 r. Nr 347/1, ze zm.), tj. następstwa prawnego pomiędzy zbywcą a nabywcą?

2. W razie odpowiedzi twierdzącej na pytanie pierwsze, czy dla zastosowania wyłączenia, o którym mowa w art. 6 pkt 1 u.p.t.u. musi dojść do przekazania wszystkich składników takiej zorganizowanej części majątku zbywcy, a zmiana w tym zakresie (w szczególności brak przejęcia umów ubezpieczenia i zarządzania zbywanym majątkiem) oznacza, że doszło do opodatkowanej dostawy towaru".

Postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 26 sierpnia 2021 r., sygn. akt I FSK 329/18

„Czy art. 306 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.Urz. UE seria L z 2006 r. Nr 347/1, ze zm.) należy tak interpretować, że może on dotyczyć podatnika, który jest konsolidatorem usług hotelowych i nabywa oraz odsprzedaje usługi noclegowe innym podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą, gdy transakcjom tym nie towarzyszą żadne inne usługi dodatkowe?".